

SANDEFJORD
KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

ÅRSRAPPORT 2019

INNHold

Nøkkeltall	03
Styrets beretning	05
Resultat	13
Balanse	14
Kontantstrømoppstilling	15
Noter	16
Aktuarerklæring	28
Revisors beretning	29
Analytisk informasjon	31

NØKKELTALL

DRIFT	2019	2018	2017
Arbeidsgivers premiesats	9,95%	9,66%	9,66%
Premieinntekter (mill. kr)	283,2	233,5	226,4
Pensjonsutbetalinger (mill. kr)	116,5	111,2	92,3
Adm.kostnad / gj.snittlig forv.kapital	0,25%	0,25%	0,21%

MEDLEMMER

Antall yrkesaktive	4 383	4 474	4 306
Antall oppsatte rettigheter	9 450	8 791	8 388
Antall pensjonister	2 521	2 517	2 374
-herav alderspensjonister	1 682	1 565	1 456
-herav AFP	169	141	140
-herav uførepensjonister	593	580	562
Antall medlemmer totalt	16 354	15 782	15 068

FINANS OG RISIKO

Kollektivporteføljen pr 31.12 (mill. kr)	3 841	3 507	3 353
Kollektivportefølje - verdijustert avkastning	+7,3%	+0,6%	+7,1%
Solvenskapitaldekning	188%	195%	
Solvensmargin	305%	317%	307%

KOLLEKTIVPORTEFØLJE OG AVKASTNING

	ANDEL	AVKASTNING
Utenlandske aksjer	14,6%	+26,2%
Norske aksjer	5,7%	+15,8%
Eiendom	12,6%	+7,1%
Obligasjoner	55,8%	+3,4%
Utlån	2,1%	+2,2%
Bank / pengemarked	9,2%	+1,7%
Totalt	100,0%	+7,3%

STYRETS BERETNING

Visjon og formål

Sandefjord kommunale Pensjonskasse (SkP) skal levere tariffbestemt tjenestepensjon til Sandefjord kommune og tilknyttede foretak. SkP skal gjøre dette på en profesjonell og effektiv måte med det formål å være den foretrukne pensjonsleverandøren for Sandefjord kommune. Pensjonskassen har en nærhet og tilgjengelighet ingen andre pensjonsleverandører kan tilby.

SkP har som mål å forvalte pensjonsmidlene på en trygg og god måte slik at arbeidsgivers pensjonskostnader holdes så lave som mulig.

SkP garanterer medlemmene en alderspensjon på 66 prosent av lønn (inntil 12 ganger Folketrygdens grunnbeløp), forutsatt full opptjening. Full opptjening oppnås etter 30 år i full stilling. Alderspensjonen levealderjusteres iht Hovedtariffavtalen. SkP yter i tillegg ektefellepensjon, barnpensjon og uførepensjon som beskrevet i Hovedtariffavtalen.

Virksomheten

Sandefjord kommunale Pensjonskasse ble opprettet i 1926 av Sandefjord kommune og skal yte pensjon til medlemmene og til deres etterlatte i henhold til Hovedtariffavtalen.

Pensjonskassens administrasjon har kontorer i Stokke kommunehus og besøksadressen er Nygaards allé 1, 3160 Stokke.

SkP har konsesjon fra Finanstilsynet og står under deres tilsyn. SkP er medlem av bransjeorganisasjonen Pensjonskasseforeningen samt KS Bedrift.

Årsberetning og årsregnskap er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Etiske retningslinjer

SkP ønsker at aksjeforvaltningen hos våre forvaltere skjer i samsvar med FNs Global Compact og FNs prinsipper for forsvarlige investeringer UN PRI. I tillegg ønsker vi at forvaltningen som et minimum anvender oljefondets (NBIMs) eksklusjonsliste. Dette følges opp årlig overfor våre forvaltere.

Medlemsforetak

Følgende kommunale og tilknyttede virksomheter har sin tjenestepensjonsordning i SkP:

Sandefjord kommune
Sandefjord Bredbånd
Andebu Legesenter
Sandefjord kommunale Pensjonskasse

Pensjonsrettigheter for ansatte i avviklede ordninger som Sandefjord Distriktsrevisjon, Andebu, Ramnes og Stokke Revisjonsdistrikt samt Leger i tidligere Stokke kommune, er overtatt og innarbeidet i Sandefjord kommune sin bestand.

Premie knyttet til pensjonsforpliktelser for tidligere ansatte i Larvik og Sandefjord Alarmsentral (LSA) dekkes av Overføringsavtalens Sikringsfond.

Ledelse og organisasjon

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med eget styre. Styret er pensjonskassens øverste organ. Valgperioden for styret følger kommunevalgperioden. Styret har i perioden 01.01.-23.10.2019 bestått av:

Medlem		Verv	Personlig varamedlem	
Erling Fredrik Sørhaug	H	Leder	Liv Karto	H
Vidar Andersen	FrP	Nestleder	Cathrine Andersen	FRP
Grethe Østgård	H	Styremedlem	Lars Viggo Holmen	H
Bjørn Orerød	A	Styremedlem	Helge W. Myrseth	MDG
Grethe Wiig Andersen	UAVH	Styremedlem, uavhengig	Erland Buøen	UAVH
Liv Krossøy		Medlemsrepresentant	Vibeke Bredal	Medl.repr.
Anne Merete Sørensen		Medlemsrepresentant	John-Ole Engnes	Medl.repr.

Styret behandlet vedtektene i møte 05.09.2019. Det ble vedtatt å endre ordningen med personlige varamedlemmer til 2 varamedlemmer i prioritert rekkefølge fra ny valgperiode høsten 2019.

I etterkant av kommunevalget foretok kommunestyret i møte 24.10.2019 oppnevning av representanter til pensjonskassens styre. Styret fikk følgende sammensetning etter valget og konstituering i pensjonskassens møte 06.11.2019:

Medlem		Verv	Varamedlemmer	
Bjørn Orerød	(A)	Styreleder	1. Vidar Andersen	FrP
Grethe Østgård	(H)	Nestleder	2. Kristina Lauritsen	Medl.repr.
Erling Fredrik Sørhaug	(H)	Styremedlem		
Peder Sunde	(V)	Styremedlem		
Grethe Wiig Andersen	(UAV)	Styremedlem, uavhengig		
Anne Merete Sørensen		Medlemsrepresentant		
Vibeke Bredal		Medlemsrepresentant		

Kommunestyret behandlet 19.12.2019 søknad om fratreden fra styret, opprykk av varamedlem til medlem og nytt varamedlem. Etter kommunestyrets oppnevning fikk styret slik sammensetning:

Medlem		Verv	Varamedlemmer	
Bjørn Orerød	(A)	Styreleder	1. Bjørn H. Brænden	H
Grethe Østgård	(H)	Nestleder	2. Kristina Lauritsen	Medl.repr.
Vidar Andersen	(FrP)	Styremedlem		
Peder Sunde	(V)	Styremedlem		
Grethe Wiig Andersen	(UAV)	Styremedlem, uavhengig		
Anne Merete Sørensen		Medlemsrepresentant		
Vibeke Bredal		Medlemsrepresentant		

Det ble i 2019 avholdt totalt 8 (2018: 7) styremøter og behandlet 81 (2018: 74) saker. Revisor og aktuar var tilstede samtidige i ett av styremøtene i 2019. I henhold til lovverket avholdt styret møte med revisor uten administrasjonen tilstede 27.03.2019.

Administrasjon

Pensjonskassen hadde ved årets slutt fem ansatte, daglig leder, finanssjef og tre pensjonsrådgivere, tilsvarende 5,0 årsverk. Pensjonskassen har utkontraktert IT, regnskap, og pensjonsutbetaling til Sandefjord kommune. Gabler Pensjonstjenester AS er pensjonskassens aktuar. Mercer AS er pensjonskassens finansrådgiver og BDO AS er oppnevnt av kommunestyret som revisor for pensjonskassen.

Likestilling, arbeidsmiljø og ytre miljø

Pensjonskassens syv styremedlemmer blir valgt i hht finansforetakslovens krav til representasjon av begge kjønn i styrer. Fem av medlemmene blir valgt av Sandefjord kommunestyret hvorav ett uten tilknytning til Sandefjord kommune, to velges av pensjonskassens egne medlemmer (rettighetshavere). Styret har en kvinneandel på 57 prosent. Det er ikke iverksatt tiltak for å fremme likestilling.

I administrasjonen er kvinneandelen 80 prosent.

Sykefraværet i SkP var i 2019 på 19,1 prosent (2018: 18,7 prosent). Det høye sykefraværet skyldes to langtidssykemeldte. Det har ikke inntruffet noen yrkesskader i løpet av året og arbeidsmiljøet anses som godt. Virksomheten forurensar ikke miljøet.

Forsikringsvirksomheten

Premier

De samlede premieinntektene var i 2019 på 283,2 mill (2018: 233,5 mill). Den ordinære pensjonspremien fra arbeidsgiver var 9,95 prosent, (2018: 9,66 prosent) av pensjonsgrunnlaget og 2,0 prosent var medlemmenes premie.

Medlemsbestand

Medlemskap i pensjonskassen er obligatorisk for alle ansatte i foretakene, med unntak av undervisningspersonalet (i SPK) og sykepleierne (i KLP). Tabellen nedenfor er basert på aktuarens tall:

Antall medlemmer	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Aktive (betalende) medlemmer	4 383	4 474	4 306
Oppsatte rettigheter (fripoliser) over 3 år	1 668	1 382	1 465
Oppsatte rettigheter (fripoliser) mindre enn 3 år	7 782	7 409	6 923
Sum aktive og fratruddte	13 833	13 265	12 694

Oppsatte rettigheter under 3 år kommer ikke til utbetaling med mindre vedkommende fortsetter i annen stilling hos en arbeidsgiver som er tilknyttet Overføringsavtalen.

Pensjonistbestand

Totalt antall pensjonister økte i 2019 med 177 personer (2018 økte med 143), noe som tilsvarer 6,6 prosent. Størst er økningen innenfor gruppen alderspensjonister med 141 personer (2018: +110).

Antall pensjonister	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Alderspensjonister (eks AFP)	1 682	1 565	1 456
Etterlattepensjonister	239	222	205
Barnepensjoner	7	9	11
Uførepensjonister	593	580	562
AFP65-66 år	77	69	69
Antall pensjonister med utbetaling fra SkP	2 598	2 445	2 303
AFP62-64 år (arbeidsgivers kostnad)	92	72	71
Totalt antall pensjonister	2 694	2 517	2 374

Totalt utbetalte pensjoner ble i 2019 116,5 mill inkl. avsetning til erstatningsreserven (2018: 111,2 mill).

Forsikringsteknisk oppgjør

Forsikringstekniske oppgjøret (FTO) beregnet av aktuaren viser at pensjonskassens brutto premiereserve er 3 168 ved utgangen av året (2018: 2 955 mill) beregnet med gjeldende tariff. Årets pliktige avsetninger til premiereserve, inklusiv flytteoppgjør, ble 207,9 mill (142,6 mill), administrasjonsreserven 4,6 mill (3,1 mill) og erstatningsreserven 0,0 mill (2,5 mill). Pensjonskassen er fullt oppreservert.

Markedsutvikling

Oljeprisen steg fra 54 USD/fat ved inngangen av året til ca. 66 USD/fat ved utgangen av året.

Aksjemarkedene fikk i 2019 meget sterk avkastning, etter en sterk korleksjon på slutten av 2018. Økt inntjening, fortsatt lave renter og økt risikovilje fremheves som de viktigste drivkreftene. De globale markedene, representert ved indeksen MSCI World, avsluttet året opp 25 prosent for en investor med sikring til norske kroner. På Oslo Børs endte hovedindeksen opp drøye 16 prosent. Mange aksjemarkeder er nå på historisk høye nivåer.

Rentenivåene er både globalt og i Norge historisk lave pga usikkerhet vedrørende fremtidig global vekst og kvantitative lettelser. Investorene viser imidlertid økende risikovilje i sin jakt på avkastning og kredittpåslagene trakk nedover gjennom året (spreadinngang).

Kapitalforvaltning

Aktivaallokering

Kundeporteføljen er investert i aksjefond, eiendomsfond og egne bygg, ulike rentebærende papirer samt utlån til egne medlemmer. Fordelingen på de ulike aktivaklassene var pr. 31.12 slik:

Aktivaallokering	2019	2018	2017
Norske aksjer	5,7 %	5,1 %	4,8 %
Utenlandske aksjer	14,6 %	13,6 %	17,2 %
Obligasjoner	55,8 %	53,8 %	53,3 %
Eiendom	12,6 %	12,9 %	12,7 %
Utlån	2,1 %	2,5 %	3,2 %
Bank / pengemarked	9,2 %	12,1 %	8,8 %
Kundeporteføljen totalt	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Dette er nær styrets strategiske allokering og i tråd med Kapitalforvaltningsforskriften.

Avkastning

Avkastning for kundeporteføljen ble 7,3 prosent i 2019 (0,6 prosent), noe som er 0,4 prosentpoeng bedre enn de vektete referanseindeksene. Avkastningen for de ulike aktivaklassene fordeler seg slik:

Avkastning	2019	2018	2017
Norske aksjer	15,8 %	-4,0 %	19,0 %
Utenlandske aksjer	26,2 %	-6,7 %	17,1 %
Obligasjoner	3,4 %	1,2 %	2,9 %
Eiendom	7,1 %	7,6 %	15,3 %
Utlån	2,2 %	2,2 %	2,2 %
Bank / pengemarked	1,7 %	1,3 %	1,3 %
Totalavkastning	7,3 %	0,6 %	7,1 %

Finansiell risikostyring

Pensjonsutbetalingene finansieres gjennom innbetalt premie fra ansatte og arbeidsgiver samt gjennom den avkastningen som oppnås ved forvaltningen av midlene.

Størrelsen på de framtidige utbetalinger bestemmes blant annet av reallønnsvekst og inflasjon. Utfordringen i kapitalforvaltningen er derfor å oppnå en avkastning på midlene som på sikt blir minst like stor som økningen i neddiskonterte framtidige utbetalinger. Det er en klar sammenheng mellom den langsiktige avkastningen som oppnås og den risiko som tas. Historisk sett har aksjer gitt meravkastning sammenlignet med rentebærende verdipapirer, men avkastningen svinger mer og har således høyere risiko. Forutsetningen for å være investert i aksjemarkedet må derfor være tilstrekkelig bufferkapital til å møte slike svingninger.

Organisering og overvåking av risikostyringen

Pensjonskassen tilstreber å bygge opp økonomiske buffere til å tåle både et verdifall i obligasjonsporteføljen som følge av renteoppgang og et generelt kursfall i aksjemarkedene. Finanstilsynet overvåker risikoen i norske pensjonskasser ved hjelp av måltallet Solvenskapitaldekning. Pensjonskassen har innført måltallet også i den interne risikostyringen og det rapporteres til Styret kvartalsvis. Lovpålagt uavhengig kontroll er implementert.

I risikostyringsarbeidet bruker pensjonskassen et elektronisk rapporteringsverktøy levert av Mercer som beregner avkastning og risiko for både delporteføljer og totalporteføljen.

Risiko

Pensjonskassen vurderer sin risikobærende evne ved hjelp av to primære måltall, som begge utarbeides av uavhengig ekstern rådgiver og rapporteres til Styret kvartalsvis. De rapporteres også til Finanstilsynet iht lovpålagte frister.

Solvensmargin.

Solvensmargin kapitalen må lovmessig utgjøre minst 4 prosent av forsikringsfond med fradrag av 50 prosent av tilleggsavsetninger og med ytterligere enkelte mindre justeringer. Dekningsgraden uttrykker forholdet kapital / krav.

Solvenskapitaldekning.

Solvenskapitaldekning vurderer aktiva og passiva til virkelig verdi og er en videreføring av den gamle stresstesten. Solvenskravet er et estimat på tapspotensialet i et stressscenario. Dekningsgraden er definert som ansvarlig kapital / solvenskapitalkrav. Finanstilsynets krav er at dekningsgraden til enhver tid må være høyere enn 100 prosent, dvs ansvarlig kapital alltid må være høyere enn solvenskapitalkravet. Måltallet ble innført fra 1.1.2019.

I tabellen under oppsummeres disse to indikatorene:

	31.12.2019	31.12.2018	Grenseverdi
Solvensmargin	305 %	317 %	> 100 %
Solvenskapitaldekning	188 %		> 100 %

Pensjonskassen mottar hvert år egenkapitalinnskudd fra Sandefjord kommune. Pensjonskassen ble i september tilført 9,8 mill kroner i ny egenkapital.

Årets resultat og resultatdisponering

Pensjonskassen oppnådde i 2019 et samlet resultat før disponering på 62,5 mill (72,8 mill). Av dette trekkes 1,6 mill som rente til risikoutjevningfondet, slik at samlet resultat blir 60,9 mill. Resultatet fordeler seg med 58,1 mill fra kollektivporteføljen og 6,2 mill etter skatt fra selskapsporteføljen. Det er resultatet i kollektivporteføljen på 58,1 mill som er gjenstand for styrets disponering og det fordeler seg slik:

Resultatelementer(mill)	2019	2018
Renteresultat	37,3	29,2
Risikoresultat	16,8	36,6
Administrasjonsresultat	2,6	2,3
Rentegarantipremien	1,4	1,4
Resultat i kundeporteføljen	58,1	69,5
Resultat i selskapsporteføljen	2,8	3,2
Samlet resultat	60,9	72,8

Av resultatet i kundeporteføljen skal administrasjonsresultatet på 2,6 mill og rentegarantipremien på 1,4 mill gå til egenkapitalen. Renteresultatet på 37,3 mill kan disponeres til tilleggsavsetninger og/eller premiefond, mens risikoresultatet på 16,8 mill kan disponeres inntil 50% til risikoutjevningfond og til premiefond. Resultatet i selskapsporteføljen på 2,8 mill etter skatt skal gå til egenkapitalen.

Årets resultat er av styret disponert slik:

Disponering (mill)	2019	2018
Tilført risikoutjevningfond	0,0	0,0
Tilført tilleggsavsetninger	0,0	0,0
Tilført premiefond	54,1	65,8
Tilført egenkapital - opptjent egenkapital	6,8	7,0
Totale disponeringer	60,9	72,8

Hendelser etter balansedagen

Utbruddet av Covid-19-viruset er av en slik betydning at manglende informasjon vil kunne påvirke regnskapsbrukerens evne til å foreta korrekte vurderinger og beslutninger. Virusutbruddet har ført til en ekstraordinær situasjon i finansmarkedene og pensjonskassen har vurdert følgende av utbruddet opp mot regnskapsreglene.

Regnskapsmessig skiller det mellom hendelser etter balansedagen som gir ny informasjon om forhold som forelå på balansedagen og hendelser etter balansedagen som gjelder forhold oppstått etter balansedagen. Den regnskapsmessige behandling er ulik, ny informasjon om forhold som forelå på balansedagen innarbeides i regnskapet, mens hendelser etter balansedagen som vedrører forhold oppstått etter balansedagen, får ikke effekt på regnskapet.

Siden slutten av februar 2020 har verdens kapitalmarkeder opplevd en rask og betydelig nedgang grunnet Covid-19-utbruddet. Pensjonskassens aktiva i kundeporteføljen hadde pr. 23. mars falt med anslagsvis 356,6 mill, fra 3 845 mrd på balansedagen. Avkastningen har i samme periode vært -8,6 prosent.

Dette påvirker pensjonskassens solvenskapitaldekning negativt og solvenskapitaldekningen har falt fra 188 prosent på balansedagen (med og uten overgangsregel) til 142 prosent med overgangsregel. Styret er opptatt av en tett risikostyring i denne perioden med høy volatilitet.

Fremtidsutsikter

Fra 1. januar 2020 trådte ny offentlig tjenstepensjon i kraft. Det betyr rådgiving og beregninger knyttet til et nytt regelverk for tjenstepensjon og AFP. Styret anser pensjonskassen som godt forberedt og rustet for oppgavene det nye regelverket medfører.

Markedsfallet som følge av Covid-19-viruset gjør at pensjonskassens avkastning i 2020 trolig blir betydelig svakere enn i et normalår. I tillegg er rentenivåene ytterligere redusert, noe som gjør det vanskeligere å oppnå tilstrekkelig avkastning med akseptabel risiko på lengre sikt. Styret vurderer pensjonskassen som godt rustet for å takle det betydelige markedsfallet som nå skjer, men vil utrede alternative muligheter for å øke pensjonskassens ansvarlige kapital. Styret har derfor, etter dialog med sponsor, vedtatt å innkalle økt rentegarantipremie for 2020.

Solvens II-regelverket ble innført 01.01.2016 for blant annet å gi økt beskyttelse for rettighetshaverne. Styret anser at medlemmenes rettigheter i pensjonskassen fortsatt er godt sikret, dette er også hjemlet i det norske avtaleverket.

Sandefjord, 25. mars 2020

Grethe Østgård
nestleder

Bjørn Orerød
styreleder

Vidar Andersen
styremedlem

Peder Sunde
styremedlem

Grethe Wiig Andersen
styremedlem

Anne Merete Sørensen
styremedlem

Vibeke Bredal
styremedlem

Irene Ormestad
daglig leder

	Note	2019	2018
TEKNISK REGNSKAP			
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto (årets premie)	2	280 337 966	232 382 803
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier	2	-107 500	-116 500
1.3 Flytting fra andre forsikringselskaper	2, 25	2 993 265	1 210 500
<i>Sum premieinntekt for egen regning</i>	2	283 223 731	233 476 803
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler	3	76 725 627	56 797 237
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	14	5 860 388	5 654 307
2.4 Verdiendringer på investeringer			
2.4.1 Verdiendringer på aksjefond, andeler	5	123 034 042	-81 348 184
2.4.2 Verdiendringer på rentebærende verdipapirer	5	23 333 446	-9 799 284
2.4.3 Verdiendringer eiendomsfond	5	4 745 789	7 727 742
2.4.4 Verdiendring investeringseiendom	14	0	5 000 000
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	6	35 081 933	35 425 689
<i>Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen</i>		268 781 224	19 457 508
5. Erstatninger (pensjoner mv.)			
5.1 Utbetalte pensjoner (netto)	7	-116 483 588	-108 727 472
5.2 Endring i erstatningsavsetninger		0	-2 500 000
<i>Sum pensjoner</i>	7	-116 483 588	-111 227 472
6. Resultatførte endr. i forsikr.forpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve	8	-204 922 529	-141 407 179
6.1.1 Endring i premiereserven, adm.res. - flyttinger	8, 25	-2 993 265	-1 210 500
6.1.3 Avsetning til administrasjonsreserven	8	-4 568 179	-3 135 703
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	8, 25	-290 883	-169 530
6.3 Endringer i kursreguleringsfond	20	-151 113 277	83 419 725
6.4 Endring i premiefond, pliktig rente	10	-1 164 574	-496 561
6.5 Overført tilleggsavsetninger mm fra andre forsikringsordninger	25	382 076	169 530
<i>Sum resultatførte endr. i forsikr.forpl. - kontraktsfastsatte forpliktelser</i>		-364 670 631	-62 830 218
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet (til TA og/eller PF)	10	-37 274 572	-28 261 033
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene (til PF)	10	-16 785 770	-36 336 734
<i>Sum midler tilordnet forsikringskontraktene</i>	10	-54 060 342	-64 597 767
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader	9	-1 030 620	-1 045 281
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	9	-10 055 588	-9 499 934
<i>Sum forsikringsrelaterte driftskostnader</i>	9	-11 086 208	-10 545 215
11. Resultat av teknisk regnskap		5 704 186	3 733 639
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv på finansielle eiendeler		6 334 472	7 704 764
12.4 Verdiendringer på investeringer	11	367 395	-4 471 558
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	11	0	0
<i>Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen</i>		6 701 867	3 233 206
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		6 701 867	3 233 206
16. Resultat før skattekostnader		12 406 053	6 966 845
17. Skattekostnader		-3 892 912	0
20. TOTALRESULTAT		8 513 141	6 966 845
Årets resultat er disponert slik:			
Til (-) risikoutjevningfond, rente		1 635 761	0
Til (-)/(+) fra risikoutjevningfond		0	0
Til (-)/(+) fra egenkapital		-10 148 902	-6 966 845
		-8 513 141	-6 966 845

EIENDELER

		31.12.2019	31.12.2018
2-4 Eiendeler i selskapsporteføljen			
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi, aksjer og andeler			
2.4.1 Aksjer og andeler		0	0
2.4.2 Rentebærende verdipapirer, rentefond	11	299 071 136	282 625 135
3.2 Andre fordringer	12	14 877 554	6 922 470
3.3 Overfinansiert pensjonsforpliktelse	13, 23	406 390	1 069 849
4.2 Kasse, bank	13	4 069 989	2 856 913
<i>Sum eiendeler i selskapsporteføljen</i>		318 425 069	293 474 367
6. Eiendeler i kundeporteføljene			
6.1 Investeringseiendommer	14	102 500 000	102 500 000
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	15	116 601 240	146 866 649
6.3.2 Utlån	16	78 778 654	86 294 082
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler, eiendomsfond	17	1 162 684 324	1 009 055 781
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	17	2 312 714 815	2 003 227 665
6.4.5 Andre finansielle eiendeler (bank)	17	67 941 766	159 314 260
<i>Sum investeringer i kollektivporteføljen</i>	17	3 841 220 800	3 507 258 439
SUM EIENDELER		4 159 645 868	3 800 732 806

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

10. Innskutt egenkapital	Egen oppstill.	220 740 208	210 940 208
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningssfond	Egen oppstill.	52 753 281	51 117 520
11.2 Annen opptjent egenkapital	Egen oppstill.	90 826 885	83 850 129
<i>Sum opptjent egenkapital</i>		143 580 166	134 967 649
13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve (inkl. admreserve, erstatningsreserve)	8, 22	3 167 936 146	2 955 452 173
13.2 Tilleggsavsetninger	8	147 377 980	147 087 098
13.3 Kursreguleringsfond	8, 20	416 723 128	265 609 851
13.4 Premiefond	8	56 529 105	69 642 913
<i>Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser</i>	8	3 788 566 359	3 437 792 035
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.1 Pensjonsforpliktelser	23	0	0
15.2 Forpliktelser ved periodeskatt	21	3 290 024	31 256
<i>Sum avsetninger for forpliktelser</i>		3 290 024	31 256
16. Forpliktelser - andre forpliktelser	21	3 469 112	17 001 658
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		4 159 645 868	3 800 732 806

Sandefjord, 25. mars 2020

Grethe Østgård
nestleder

Bjørn Orerød
styreleder

Vidar Andersen
styremedlem

Peder Sunde
styremedlem

Grethe Wiig Andersen
styremedlem

Anne Merete Sørensen
styremedlem

Vibeke Bredal
styremedlem

Irene Ormestad
daglig leder

Oppstilling over egenkapitalen pr. 31.12.2019

	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Risiko-utjevnsfond	Sum selskapskapital
Inngående balanse 01.01.	210 940 208	83 850 129	51 117 520	345 907 857
Innskutt egenkapital fra kommunen	9 800 000			9 800 000
Flytteoppgjør		99 376		99 376
Rente	0	0	1 635 761	1 635 761
Årets disponering av resultatet		6 877 380	0	6 877 380
Sum utgående balanse 31.12.	220 740 208	90 826 885	52 753 281	364 320 374

Kontantstrømsoppstilling

	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter:		
Innbetalte premier	208 458 822	213 541 904
Utbetalte pensjoner inkl. utbet. ihht. overf. avt.	-147 658 393	-112 204 026
Innbetalinger - ihht. overføringsavtalen	17 449 312	17 227 574
Utbetaling til leverandører av varer og tjenester	-5 597 819	-5 289 347
Utgifter til ansatte, styret, arb.giveravg. mm.	-5 491 846	-5 376 767
Endr. vedr. skyldig AGA, FP mv. - lønn og pensjon	890 219	129 453
Betalt skatt	-634 145	21 756
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	67 416 150	108 050 547
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:		
Netto inn/utbet. anleggsobligasjoner	29 000 000	66 000 000
Netto inn-/utbetaling av lån (+ = innb., - er utbet.)	7 529 162	20 696 830
Netto inn-/utbet. v/salg/kjøp av aksjer og andeler	-626 758 835	-174 366 218
Netto inn-/utbet. v/salg/kjøp av obligasjoner	334 611 912	-12 064 875
Netto driftsinntekt eiendom	5 860 388	5 654 307
Innbetaling av renter og utbytte	82 282 428	66 871 800
Netto likviditetsendring fra finansiering	-167 474 945	-27 208 156
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:		
Innbetaling av egenkapitalinnskudd	9 899 376	25 782 651
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	9 899 376	25 782 651
Beholdning kasse, bank pr 01.01.	162 171 173	55 546 131
Netto endring i kasse, bank	-90 159 419	106 625 042
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lign. pr 31.12.	72 011 754	106 625 042
<i>Herav kundeportefølje pkt.6.4.5</i>	<i>67 941 766</i>	<i>159 314 260</i>
<i>Herav selskapsportefølje pkt. 4.2</i>	<i>4 069 988</i>	<i>2 856 913</i>

1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak av 20. desember 2011 samt Lov om årsregnskap m.v. av 17. juli 1998. I henhold til årsregnskapsforskriften kapittel 3 innregnes og måles finansielle instrumenter, eiendom og ytelser til ansatte i samsvar med IFRS.

For regnskapsposter som ikke er særskilt regulert i årsregnskapsforskriftens kapittel 3 anvendes det bestemmelsene for innregning og måling i Regnskapslovens kapittel 4 og 5.

For innregning av driftsmidler og skatter anvendes Regnskapsloven kapittel 5 og tilhørende god regnskapsskikk (GRS).

Selskaps- og kollektivportefølje

Pensjonskassen har allokert hver eiendel til sin spesifikke portefølje og forvalter de to porteføljene separat.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter innenfor virkeområdet til IAS 39 klassifiseres i følgende kategorier: 1) Virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, 2) holdt til forfall, 3) utlån og fordringer og 4) tilgjengelig for salg og 5) andre forpliktelser. Pensjonskassen benytter ikke kategori 3) eller 4).

Finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Finansielle instrumenter som holdes med formål om å selge eller kjøpe tilbake på kort sikt, finansielle instrumenter som inngår i en portefølje og hvor det er beviselig er spor av kortsiktig gevinstrealisering, er klassifisert som holdt for handelsformål. Disse instrumentene inngår i kategorien finansielle instrumenter regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, sammen med finansielle instrumenter som kvalifiserer for, og er utpekt som, instrumenter regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

IAS 39.9b åpner for regnskapsføring av en finansiell eiendel til virkelig verdi over resultatet dersom den finansielle eiendelen når den førstegangs- innregnes, øremerkes av foretaket til virkelig verdi over resultatet

Pensjonskassen ønsker å vurdere alle finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat i samsvar med virkelig verdi opsjonen dersom det ikke ved innregning er besluttet noe annet. IAS 39.9b angir vilkårene for anvendelse av virkelig verdi opsjonen. Det sentrale grunnlaget for anvendelse av virkelig verdi opsjonen er at en gruppe finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler forvaltes på grunnlag av virkelig verdi og at inntjeningen vurderes etter samme prinsipp. Dette må også være i samsvar med en dokumentert kapitalforvaltningsstrategi og at informasjonen internt og mellom nøkkelpersoner gis på dette grunnlag.

Pensjonskassen har utarbeidet en kapitalforvaltningsstrategi i samsvar med kravene i kapitalforvaltningsforskriften. Porteføljen av verdipapirer forvaltes i samsvar med denne strategien og rapporteringen til styret og daglig leder skjer til virkelig verdi.

Investeringer holdt til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato der pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Investeringer holdt til forfall, lån og fordringer samt andre forpliktelser regnskapsføres til amortisert kost.

Andre forpliktelser

Finansielle forpliktelser som ikke faller inn i kategorien holdt for handelsformål og som ikke er utpekt som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet er klassifisert som andre forpliktelser.

Investeringseiendom

Pensjonskassen eier Stokke kommunehus og en hytte på Høk, Dagalifjell. Eiendommene regnskapsføres til virkelig verdi som tilsvarer antatt markedsverdi innhentet fra uavhengig takstmann, se note 12. Endringer i virkelig verdi på finansielle instrumenter klassifisert som holdt for handelsformål eller som utpekt som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultatet, resultatføres og presenteres under netto inntekter fra investeringer.

Nedskrivninger av finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost nedskrives når det ut fra objektive bevis er sannsynlig at instrumentets kontantstrømmer er blitt påvirket i negativ retning av en eller flere begivenheter som har inntrådt etter førstegangs regnskapsføring av instrumentet. Nedskrivningsbeløpet resultatføres. Dersom årsaken til nedskrivningen i en senere periode bortfaller, og bortfallet kan knyttes objektivt til en hendelse som skjer etter at verdifallet er innregnet, reverseres den tidligere nedskrivningen. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da nedskrivningen blir reversert. Reversering av tidligere nedskrivning presenteres som inntekt.

Forsikringsmessige forhold og -avsetninger

Biometrisk tariff

Pensjonskassen legger dødelighetstariff K2013 og uføretariff utarbeidet av KLP i 2010 til grunn for sine forsikringstekniske avsetninger.

Netto premiereserve

Netto premiereserve utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på beregningstidspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar.

Erstatningsreserve

Dette er karensavsetninger for uførerisiko, samt avsetninger som reflekterer forpliktelser som har inntruffet, men ennå ikke er oppgjort (mottatt premie for). Det følger av god regnskapsskikk at disse forpliktelsene regnskapsføres. Erstatningsreserven beregnes av aktuar basert på kontoføringsfiler fra pensjonskassens pensjonssystem. Erstatningsreserven inngår i posten brutto premiereserve.

Administrasjonsreserve

Administrasjonsreserven er opprettholdt med 2,24% av netto premiereserve. Administrasjonsreserven inngår i posten brutto premie- reserve.

Risikoutjevningfond (RUF)

Risikoutjevningfondet skal brukes til å dekke evt underskudd på forsikringsvirksomheten. Risikoutjevningfondet behandles regnskapsmessig som en del av egenkapitalen.

Skatt

Pensjonskasser skattelegges etter samme regelverk som gjensidige livsforsikringsselskaper. Pensjonskassens finansieringsmodell innebærer at utsatt skattefordel ikke oppfyller kravet til balanseføring etter god regnskapsskikk. Pensjonskassen ilegges 0,3% formuesskatt av ligningsmessig nettoformue.

Sammenlignbare tall

Alle tall er presentert i norske kroner og viser sammenligning med 2018 for Sandefjord kommunale Pensjonskasse

Beskrivelse av pensjonsordningen

Sandefjord kommunale Pensjonskasse administrerer pensjonsordningen for Sandefjord kommune, Sandefjord Bredbånd, Andebu Legekantor og Pensjonskassen. Pensjonsordningen gir en definert ytelse i hht tariffavtalen innenfor KS-området.

Ordningen finansieres ved at arbeidsgiver og medlem innbetaler en bestemt andel av pensjonspliktig lønn. Medlemskap i pensjonsordningen er pliktig for ansatte som fyller kravet til medlemskap. Unntatt fra medlemskap er bl.a. lærerne (Statens Pensjonskasse) og leger og sykepleiere (KLP).

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer.

2 Premieinntekter

Antall premiebetalende medlemmer (aktive) pr 31.12.2019 er i hht tall fra aktuaren 4 383 personer (2018: 4 474). Disse er ansett hos Sandefjord kommune, Sandefjord Bredbånd, Andebu Legesenter og Sandefjord kommunale Pensjonskasse. Sandefjord kommune betaler også premier for foretak som er nedlagt eller avviklet, men hvor det gjenstår pensjonsrettigheter. Dette gjelder Sandefjord Distriktsrevisjon og Larvik og Sandefjord Alarmsentral.

Pensjonskassens styre fastsetter årlig premiesatsen i pensjonsordningen for det påfølgende året etter anbefaling fra ansvarshavende aktuar og etter innhentet uttalelse fra kommunen. Premiesatsen består av delsatser for ordinær årspremie, administrasjonstillegg og ikke-forsikringsbare ytelser. Arbeidsgivers premie var i 2019 på 9,95% mens medlemspremien var 2,0 % begge beregnet av pensjonsgivende lønn.

I tillegg betaler arbeidsgiver reguleringspremie (som dekker oppreguleringen pga lønns- og G-vekst gjennom året) og rentegaranti- premie (som dekker kostnaden knyttet til risikoen ved ikke å oppnå garantert rente). Premiene blir endelig beregnet og oppgjort i det forsikringstekniske oppgjøret (FTO).

	2019		2018	
	Prosent	Kroner	Prosent	Kroner
Premieinntekter				
Premie fra arbeidsgivere (av pensjonsgivende lønn)	9,95 %	148 862 453	9,66 %	135 319 562
Premie fra medlemmer (av pensjonsgivende lønn)	2,00 %	29 594 767	2,00 %	28 056 681
Reguleringspremie		100 429 879		67 630 600
Rentegarantipremie		1 450 867		1 375 960
Avgitt gjenforsikringspremie		-107 500		-116 500
Flytting premiereserve mv. fra andre forsikringsordninger		2 993 265		1 210 500
Sum premieinntekter	11,95 %	283 223 731	11,66 %	233 476 803

3 Renteinntekter

	2019	2018
Renteinntekter		
Bank	1 478 468	864 258
Obligasjoner, sertifikater og rentefond	46 028 388	31 228 620
Obligasjoner i Hold-til-forfall-porteføljen (HTF)	5 987 699	7 749 327
Utbytte fra aksje- og eiendomsfond	21 328 317	14 908 959
Pantelån	1 902 756	2 046 072
Sum	76 725 627	56 797 237

4 Kapitalavkastning

Kollektivporteføljen	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert avkastning (%)	7,3	0,6	7,1	5,1	2,4
Bokført avkastning (%)	3,2	3,0	3,2	3,2	3,3

Selskapsporteføljen	2019	2018
Verdijustert avkastning (%)	2,2	1,2

Verdijustert avkastningen er beregnet som tidsvektet avkastning. Bokført avkastning er beregnet som forenklet, pengevektet avkastning.

5 Verdiendringer på investeringer

Urealisert verdiendringer - gevinst / (tap)	2019	2018
Norske sertifikater, obligasjoner og rentefond	23 333 446	-9 799 284
Aksjefond	123 034 042	-81 348 184
Eiendomsfond	4 745 789	7 727 742
Netto urealisert gevinst / (tap)	151 113 277	-83 419 725

6 Realisert gevinst og tap på investeringer

Realisert gevinst / (tap)	2019	2018
Amortisering - HTF-obligasjoner, årets endring	483 993	551 160
Amortisering - HTF-obligasjoner, ved innløsning	-884 100	-1 165 100
Norske sertifikater, obligasjoner og rentefond	6 492 401	-581 811
Aksjefond	28 989 639	36 621 440
Netto realisert verdipapirresultat	35 081 933	35 425 689

7 Pensjoner

SkP leverer offentlig tjenstepensjon i samsvar med Hovedtariffavtalen. Det er fire pensjonstyper:

Alderspensjon

SkP yter en alderspensjon på 66 prosent av lønn inntil 12 ganger Folketrygdens grunnbeløp (G) ved full opptjening. Full opptjening oppnås etter 30 år i full stilling. Alderspensjon levealderjusteres.

Uførepensjon

Nettoyttelse i tillegg til uføretrygd/arbeidsavklaringspenger fra Folketrygden. Det gis også i noen tilfeller uføre - pensjon selv om personen ikke får noen utbetaling fra Folketrygden. Slike ytelser innvilges av styret.

Ektefellepensjon

Ytelse til gjenlevende ektefelle.

Barnepensjon

Ytelse til mindreårige barn.

Basert på tallene i forsikringsteknisk oppgjør 31.12.2019 er bestandssammensetningen slik:

Antall pensjonister	31.12.2019	31.12.2018
Alderspensionister (eks AFP)	1 682	1 565
Uførepensionister	593	580
Ektefellepensjonister	239	222
Barnepensjonister	7	9
AFP65-66 år	77	69
AFP62-64 år (kommunens forpliktelse)	92	72
Antall pensjonister totalt, inkl. AFP-pensjonister	2 690	2 517

Utbetalinger pr pensjonstype

	2019	2018
Alderspensjon	81 711 417	76 649 246
Uførepensjon	17 841 105	18 177 551
Ektefellepensjon	8 667 432	8 185 609
Barnepensjon	355 380	377 767
AFP65-66 år	17 036 362	15 486 177
Andre pensjoner	31 855	22 065
Refusjon til andre kasser	8 286 291	7 034 162
Refusjon fra andre kasser / NAV	-17 446 254	-17 205 105
Netto utbetalte pensjoner	116 483 588	108 727 472

8 Endring i forsikringsforpliktelsene

	Brutto premie-reserve	Tilleggs-avsetninger	Kursreg.-fond	Premie-fond	Sum forsikr. forpliktelser
Inngående balanse 01.01.	2 955 452 173	147 087 098	265 609 851	69 642 913	3 437 792 035
Arbeidsgivers bruk av premiefondet til premie				-68 507 294	-68 507 294
Tilbakeført premiefond ved årsavregning premie				146 575	146 575
Flytteoppgjør gjennom året, se note 25	2 993 265	290 883		21 995	3 306 142
Netto resultatførte avsetninger (res.post 6)	209 490 708		151 113 277		360 603 985
Pliktig rente til premiefond				1 164 574	1 164 574
Overskudd på avkastningsresultatet (res.post 8.1)				37 274 572	37 274 572
Risikoresultatet tilordnet forsikr.kontr. (res.post 8.2)				16 785 770	16 785 770
Utgående balanse 31.12.	3 167 936 146	147 377 980	416 723 128	56 529 105	3 788 566 359

Arbeidsgivernes bruk av premiefondet til premie:

Årets bruk av premiefondet til premie (skal oppgis med tre års historikk)	2019	2018	2017
	68 360 719	31 116 861	50 531 988

9 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader

Lønn og sosiale kostnader

	2019	2018
Lønn, feriepenger og sykepengerefusjon	3 088 844	3 006 297
Arbeidsgiveravgift, AFP, innberetn.pl. ytelser ansatte	858 069	979 117
Pensjonskostnad	663 459	218 674
Finansskatt	207 814	393 696
	4 818 186	4 597 785

Styrekostnader

	2019	2018
Godtgjørelse, inkl. arb.giveravgift til styret	351 719	334 405
Andre kostn. (kurs, konferanser, bevertning)	77 019	79 448
	428 738	413 854

Administrasjonskostnader

	2019	2018
Lisenser og programvare	1 377 711	1 304 733
Husleie	315 762	308 040
Aktuar- og beregningstjenester	633 260	613 227
Revisjonshonorar, ordinær revisjon	332 319	290 269
Revisjonshonorar, andre attestasjonstjenester	136 301	101 406
Kjøpte tjenester fra kommunen (regnskap, lønn, IT)	1 274 332	1 230 125
Andre kjøpte tjenester (honorarer)	249 141	193 915
Andre administrasjonskostnader	489 838	446 581
	4 808 664	4 488 296
Sum forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	10 055 588	9 499 934

Finanskostnader

Finans- og forvaltningskostnader, herunder uavhengig kontroll	2019	2018
	1 030 620	1 045 281

Leieavtaler:

Pensjonskassen har leiekontrakt med Sandefjord kommune om leie av kontorlokaler i Stokke kommunehus.

Lønn og lån til ledelse og styre:

Navn	Rolle	Lønn	Styre- honorar	Lån
Bjørn Orerød	Styremedlem, styreleder fra 06.11.2019		43 607	
Erling F. Sørhaug	Styreleder til 06.11.2019		75 450	
Vidar Andersen	Styrets nestleder til 06.11.2019		37 914	
Grethe Østgård	Styremedlem til 06.11.2019, nestleder fra 06.11.2019		35 375	
Grethe Wiig Andersen	Styremedlem		37 914	
Peder Sunde	Styremedlem fra 06.11.2019		6 573	
Anne Merete Sørensen	Styremedlem		37 914	
Liv Krossøy	Styremedlem til 06.11.2019		29 448	
Vibeke Bredal	Styremedlem fra 06.11.2019		1 248	
Lars Viggo Holmen	Varamedlem til 06.11.2019		1 248	
Kristina Lauritsen	Varamedlem fra 06.11.2019		1 291	
			307 982	
Irene Ormestad	Daglig leder	992 190		

Lån til pensjonskassens ansatte og medlemsvalgte styremedlemmer gis på ordinære medlemsvilkår. Daglig leder har ordinær pensjonsavtale. på linje med øvrige kommunalt ansatte og ingen form for sluttvederlag.

10 Resultatanalyse med disponering

Aktuar lager en resultatanalyse i henhold til de ulike virksomhetsområdene i pensjonskassen. Årsresultatet blir fordelt på finans, forsikring (risiko) og administrasjon. Det at disponeringen av årsresultatet skjer innarbeidet i resultatoppstillingen, gjør at bruttorisultatet ikke framkommer. Bruttoresultat i kollektivporteføljen var kr. 62 573 483 før disponering og kr. **60 937 722** etter rente til risikoutjevningfondet. Det er dette resultatet aktuaren tar utgangspunkt i ved oppsett av resultatanalysen.

I samsvar med aktuarens anbefaling, vedtok styret å disponere hele renteresultatet og risikoresultatet til premiefond. Administrasjonsresultatet, rentegarantipremie og resultat i selskapsporteføljen skal etter regelverket disponeres til opptjent egenkapital.

Resultatkomponenter i teknisk regnskap	2019	2018
Netto inntekter fra invest. i kollektivporteføljen	268 781 224	19 457 508
- Garantert rente	-77 593 040	-74 119 639
- 2% pliktig rente til premiefondet	-1 164 574	-496 561
- Bokført rente til risikoutjevningfondet	-1 635 761	0
=Renteresultat	188 387 849	-55 158 692
-/+ til/fra kursreguleringsfond	-151 113 277	83 419 725
= Renteresultat (A)	37 274 572	28 261 033
Resultat av uførhetsrisiko	19 236 672	28 573 672
Resultat av opplevelsesrisiko (langt liv=)	2 041 743	15 911 734
Resultat av dødsrisiko	-7 473 416	-9 398 287
Korrigerings som følge av periodisering, etterbetaling av pensjon, premie katastrofereassurans	2 980 770	1 249 614
Netto risikoresultat (B)	16 785 770	36 336 733
Administrasjonsresultatet		
Innbetalt premie for administrasjon	11 010 337	10 380 842
Frigjort v/utbetalinger	2 693 429	2 522 051
Faktiske kostnader i kollektiv, inkl. finanskostnader	-11 086 208	-10 545 215
= Administrasjonsresultat (C)	2 617 558	2 357 678
Rentegarantipremie (D)	1 450 867	1 375 960
Sum kundersultat (A+B+C+D)	58 128 767	68 331 404
Resultat av ikke-teknisk regnskap og skatt (selskapsporteføljen)	2 808 955	3 233 206

Samlet resultat i kollektiv og selskap før disponering (justert for avkastning til risikoutjevningfond) **60 937 722** **71 564 610**

Disponering

Til egenkapital - Opptjent egenkapital (fra selskapsres. + adm.res)	-6 877 380	-6 966 844
Til tilleggsavsetninger	0	0
Til risikoutjevningfond	0	0
Til premiefond (rente- + risikoresultat)	-54 060 342	-64 597 766
Sum disponert	-60 937 722	-71 564 610

11 Aksjer og andeler i selskapsporteføljen

Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi (nivåkategorisert):

	2019	2018
Danske Norsk Likviditet (nivå 2) - kostpris	301 497 472	285 418 867
Urealisert verdiregulering	-2 426 336	-2 793 732
Markedsverdi - finansielle eiendeler i selskap	299 071 136	282 625 135

Endringen i urealiserte gevinster/tap gjennom året **367 396** **-4 471 558**

12 Andre fordringer

Posten andre fordringer på 14,9 mill består av premiefordringer 7,8 mill og påløpte ikke utbetalte finansinntekter (7,1 mill).

13 Andre eiendeler

Posten på 4,5 mill består av pensjonskassens bankinnskudd på, herunder bundne skattetreksmidler på til sammen 2,6 mill. og netto pensjonsmidler (overfinansiert) på 0,4 mill.

14 Investeringseiendommer

Pensjonskassen eier Stokke kommunehus og en hytte på Høk på Dagalifjell. Kommunehuset leies ut til Sandefjord kommune gjennom en evigvarende leiekontrakt. Sandefjord kommune er ansvarlig for vedlikehold og løpende kostnader knyttet til Stokke kommunehus. Bygningsmassen verdifulderes jevnlig av uavhengig takstmann. Takstmannen anses å ha anerkjent og relevant faglige kvalifikasjoner og har erfaring med lokalisering og kategorien av denne type eiendommer. Siste verdifuldering ble gjort ved årskriftet 2018/2019.

Taksen fra januar 2019 bygde på følgende forutsetninger: evigvarende utleiekontrakt med Sandefjord kommune, leietaker er forpliktet til å bekoste og administrere alt vedlikehold og kostnader som forsikring og kommunale avgifter. Leiekontrakten er 100% indeksregulert (kpi). Tomteverdien ble satt til 9,5 mill, teknisk verdi av bygningene 95 mill med fradrag på 26 mill for utidsmessighet og vedlikeholdsmangler. Nåverdien av kontantstrømmen ble beregnet til 102,7 mill for en 10-års periode, forutsatt en diskonteringsrente på 7,8% (avkastningskrav 5,8% + 2,0% inflasjon). Takstmannen gjorde oppmerksom på at det ikke finnes direkte sammenlignbare eiendommer i området pga eiendommens karakter og leiekontrakt. Ut fra en samlet vurdering fastsatte takstmannen eiendommens verdi den gang til 100 mill.

Etter avtale inngått i 2018 er det Sandefjord kommune v/HR-avdelingen som administrer utleie av hytta til ansatte. Avtalen løper foreløpig til 31.12.2019. I hht avtalen er det kommunen som mottar leieinntektene og betaler løpende kostnader og vedlikehold.

Leieinntekter	2019	2018
Netto leieinntekter (fratrukket kostnader) Stokke kommunehus	5 860 387	5 658 059
Netto leieinntekter (fratrukket kostnader) hytta på Høk	0	-3 752
Sum leieinntekter investeringseiendommer	5 860 387	5 654 307

*) Netto leieinntekter i 2018 gjelder fram til kommunen overtok administreringen av hytten 01.07.2018.

Årets verdiendring	2019	2018
Verdiregulering - Stokke kommunehus	0	5 000 000

Balansført verdi - Stokke kommunehus	2019	2018
Kostpris	43 051 548	43 051 548
Verdiregulering	56 948 452	56 948 452
Balansført verdi	100 000 000	100 000 000
Balansført verdi - Hytta på Høk	2019	2018
Kostpris	1 800 000	1 800 000
Verdiregulering	700 000	700 000
Balansført verdi	2 500 000	2 500 000
Samlet balansført verdi investeringseiendommer	102 500 000	102 500 000

15 Investeringer som holdes til forfall

Hold-til-forfall-porteføljen består av obligasjoner som holdes til forfall og som vurderes til amortisert kost. Bokført avkastning i porteføljen var 4,3% (2018: 4,2%) og gjennomsnittlig tid til forfall er 2.1 år (2018: 1,4 år)

Obligasjon	Utsteder	Kostpris	Amortisering	Balansført verdi
NO0010622137	Sparebank 1 Boligkreditt	6 703 800	-482 766	6 221 034
NO0010598469	KfW	5 980 800	16 070	5 996 870
NO0010700263	Sparebanken Øst	5 988 000	6 571	5 994 571
NO0010685704	Eika Boligkreditt	6 000 000	0	6 000 000
NO0010592280	DNB Boligkreditt	5 894 000	-393 375	5 500 625
NO0010649940	Sandnes Sparebank	5 445 000	-306 254	5 138 746
NO0010588288	Sparebank 1 SMN	5 205 000	-186 271	5 018 729
NO0010592835	DNB Bank	5 380 500	-337 660	5 042 840
NO0010607237	Sparebanken Vest Boligkreditt	9 297 000	-250 377	9 046 623
NO0010580723	Glitre Energi	15 385 000	-356 717	15 028 283
NO0010641723	Lyse Energi	5 356 000	-260 407	5 095 593
NO0010636152	Hafslund	4 116 400	-86 977	4 029 423
NO0010686660	Entra Eiendom	2 998 200	1 448	2 999 648
NO0010709678	Nortura	5 000 000	0	5 000 000
NO0010667843	Schibsted	5 950 200	32 194	5 982 394
NO0010605587	Eika Boligkreditt	7 000 000	0	7 000 000
NO0010678766	Gjensidige Bank Boligkreditt	6 764 800	116 575	6 881 375
NO0010676141	Trondheim kommune	5 003 500	-2 846	5 000 654
NO0010566524	DNB Boligkreditt	2 959 800	33 753	2 993 553
Sum		116 428 000	-2 457 039	113 970 961
Opptjente, ikke forfalte renter				2 630 279
Sum obligasjoner holdt til forfall		116 428 000		116 601 240

Markedsverdien av hold-til-forfall-porteføljen var på balansetidspunktet 4,3 mill kr høyere enn balansført verdi.

16 Utlånsporteføljen

Utlånsporteføljen er klassifisert som holdt til forfall og vurdert i henhold til forskrift for forsikringsselskaper om vurdering av tap på utlån, garantier m.v. (tapsforskriften). Alle lån skal ha førsteprioritets pant og ligge innenfor 75% av boligens verdi. I 2019 ble det innvilget 2 helt nye lån (2018: 1), og 4 utvidelser av eksisterende lån (2018: 4). Ved årets slutt hadde pensjonskassen 124 lånekunder (2018: 159).

Utlån	2019	2018
Hovedstol	78 434 275	85 963 437
Påløpt rente	344 379	330 645
Sum	78 778 654	86 294 082

17 Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi

	Anskaffelses-kost	Urealisert verdiendring	Opptjente renter	Virkelig verdi 31.12.2019
Nordea Norge Verdi	40 312 125	20 852 947		61 165 072
KLP AksjeNorge indeks	46 986 198	34 044 903		81 031 101
Danske Invest Norske Aksjer	59 500 000	19 020 917		78 520 917
Aksjefond med norske mandat	146 798 323	73 918 767		220 717 090
KLP Aksjglobal Indeks II	115 978 680	135 819 178		251 797 858
KLP Aksjglobal Indeks III	53 283 619	30 337 934		83 621 553
KLP Aksjglobal Indeks IV	50 000 000	25 861 946		75 861 946
Nordea Stabile Aksjer Global	69 509 860	78 156 335		147 666 195
Aksjefond med globale mandat	288 772 159	270 175 393		558 947 552
Aberdeen Eiendomsfond Norge I	105 822 443	12 663 496		118 485 939
Pareto Eiendomsfelleskap	80 874 039	14 921 652		95 795 691
Storebrand Eiendomsfond Norge	122 036 206	23 944 940		145 981 146
DnB Scandinavian Property Eiendomsfond	20 050 000	2 706 906		22 756 906
	328 782 687	54 236 995		383 019 682
Sum aksjer og andeler	764 353 169	398 331 155		1 162 684 324
PLUSS Kort Likviditet II	285 345 170	269 544		285 614 713
Pengemarkedsfond	285 345 170	269 544		285 614 713
Nordea FRN Kreditt	203 194 531	-1 170 628		202 023 903
Danske Invest Nordisk Kredittobligasjon	132 223 372	6 852 180		139 075 552
Alfred Berg Nordic Invest Grade ACC	534 872 458	7 767 120		542 639 578
DNB Nordic Investment Grade	500 000 000	2 297 880		502 297 880
Nordea Kreditt Pluss Etisk S	100 000 000	1 529 693		101 529 693
Obligasjonsfond	1 470 290 361	17 276 245		1 487 566 606
Obligasjonsportefølje forvaltet av Alfred Berg Kapitalforvaltning	535 302 326	846 185	3 384 985	539 533 496
Diskresjonær obligasjonsportefølje	535 302 326	846 185	3 384 985	539 533 496
Sum obligasjoner og andre papirer med fast avkastning	2 290 937 857	18 391 973	3 384 985	2 312 714 815
Andre finansielle eiendeler - Bankinnskudd	67 941 766			67 941 766
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	3 123 232 792	416 723 128	3 384 985	3 543 340 905

18 Finansiell risiko

Pensjonskassen finansielle eiendeler er utsatt for flere typer markedsrisikoer. Aksjerisiko og rente-/spread(kreditt)risiko er de to vesentligste, men man er også eksponert for bl.a valuta- og eiendomsrisiko.

For å overvåke og styre risikoen, bruker pensjonskassen et elektronisk verktøy levert av konsultentselskapet Mercer. På månedsbasis overvåkes porteføljens sammensetning, avkastning og risiko. Mercer utarbeider en uavhengig risikoreport til Styret hvert kvartal.

For å minimere samlet risiko diversifiserer pensjonskassen sin samlede portefølje. Dette gjøres gjennom å investere i ulike aktiva-klasser og på ulike utstedere. Pensjonskassen er kun eksponert mot aksjemarkedet gjennom profesjonelle aksjefond og ikke direkte i enkelte aksjer. Derivater kan brukes av forvalterne for å redusere risikoen i delporteføljene. Solvenskapitaldekning utarbeides kvartalsvis i den uavhengige risikoreporten og rapporteres halvårlig til Finanstilsynet. Måltallet ble innført 1.1.2019 og er vist proforma pr. 31.12.2018.

Stresstest I og II utarbeides kvartalsvis i risikoreporten

Solvenskapitalkrav 31.12 pr type risiko	Solvenskapitaldekning	
	2019	2018
Renterisiko	31 812 410	25 221 759
Aksjerisiko	303 445 458	216 553 699
Eiendomsrisiko	121 379 925	113 500 958
Valutarisiko	0	0
Spreadrisiko	181 535 677	142 329 687
Annen markedsrisiko og korrelasjoner	-89 819 756	-73 426 880
Samlet kapitalkrav for markedsrisiko	548 353 714	424 179 223
Livsforsikringsrisiko	120 835 084	115 853 283
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-91 063 348	-72 478 454
Andre elementer og korrelasjoner	-62 099 814	-56 842 814
I Samlet solvenskapitalkrav	516 025 637	410 711 239
II Ansvarlig kapital	969 722 400	800 660 044
Utnyttelsesgrad (II / I)	188 %	195 %

Pensjonskassens risikoprofil gjennom 2019 har ikke variert eller endret seg vesentlig.

19 Virkelig verdi hierarki

Tabellen under viser finansielle instrumenter i kundeporteføljen til virkelig verdi i henhold til verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Nivå 1: Notert pris på balansedagen for et identisk instrument i et aktivt marked. Markedskursene må være enkelt og regelmessig tilgjengelige og representere faktiske transaksjoner på armlengdes avstand. Gjeldende kjøpskurs benyttes.

Nivå 2: Verdsettelsesmetode der alle vesentlige forutsetninger er hentet fra observerbare markeder

Nivå 3: Verdsettelsesmetode der en eller flere vesentlige forutsetninger ikke er hentet fra observerbare markeder

Finansielle eiendeler	31.12.2019	Hierarki		
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aksjefond med norske mandat	220 717 090		220 717 090	
Aksjefond med globale mandat	558 947 552		558 947 552	
Eiendomsfond	383 019 682			383 019 682
Pengemarkedsfond	285 614 713		285 614 713	
Obligasjonsfond	1 487 566 606		1 487 566 606	
Diskresjonær obligasjonsportefølje	539 533 496	539 533 496		
Andre finansielle eiendeler (bankinnskudd)	67 941 766		67 941 766	
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	3 543 340 905	539 533 496	2 620 787 727	383 019 682

Andeler i eiendomsfond er verdsatte med verdjustert egenkapital (VEK) oppgitt fra forvalter. VEK er beregnet vha uavhengige takster på underliggende eiendommer. Eiendomsfond er derfor kategorisert som nivå 3.

20 Kursreguleringsfond

Kursreguleringsfondet består av differansen mellom virkelig verdi ved årsslutt og anskaffelseskost. SkP fører dette etter porteføljeprinsippet der alle aksjer, andeler og obligasjoner holdt for omsetning, blir sett under ett.

Aktivklasse	31.12.2019	31.12.2018
Aksjefond	344 094 160	221 060 118
Eiendomsfond	54 236 995	49 491 205
Obligasjonsfond	17 276 245	5 687 747
Pengemarkedsfond	269 544	-4 425 058
Diskresjonære omløpsporteføljer	846 185	-6 204 161
Totalt	416 723 128	265 609 851

21 Andre forpliktelser

Posten andre forpliktelser på 3,5 mill består hovedsakelig av forskuddstrekk på 2,8 mill og leverandørgjeld på 0,2 mill, feriepengene 0,4 mill og andre offentlige avgifter 0,1 mill. Forpliktelse ved periodeskatt er utestående finansskatt og finansskatt på feriepengene med kr. 43 477.

22 Spesifikasjon av netto premiereserve, administrasjonsreserve og erstatningsavsetning

Premiereserven skal dekke fremtidige pensjonsforpliktelser. SkP har en dekningsgrad på 100 %. Durasjonen på totale forsikringsforpliktelser er beregnet av aktuar til 15,11 år. Den gjennomsnittlige diskonteringsrenten 2,67%.

	Netto premie-reserve	Adm.reserve	Erstatnings-reserve	Brt premie-reserve
Inngående balanse 01.01.	2 838 158 396	63 574 748	53 719 029	2 955 452 173
Flytteoppgjør - fra annen forsikringsordning, se note 26	2 906 083	87 182	0	2 993 265
Årets avsetning	204 922 529	4 568 179	0	209 490 708
Utgående balanse 31.12.	3 045 987 008	68 230 109	53 719 029	3 167 936 146

Følsomhetsanalyse

Effekten av en umiddelbar 25% økning i uførehyppheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 9,6 mill på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15% i uførehyppheten vil være en økning i premiereserven på 11,8 mill. Tilsvarende vil en permanent 10% reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 66,7 mill.

23 Egne pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnad og pensjonsforpliktelse er beregnet i tråd med IAS19. Pensjonskassen benytter ikke korridormetoden. Estimatavik innregnes i "Andre resultatkomponenter".

Pensjonsforpliktelse	2019	2018
	Beste estimat	Beste estimat
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.2018	13 497 966	13 499 149
Årets opptjening	521 719	514 719
Arbeidsgiveravgift	59 406	72 575
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	341 366	303 440
Pensjonsutbetalinger	-677 608	-612 196
Arb.giveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-59 406	-72 380
Aktuarielt tap (gevinst)	652 910	-207 343
Brutto påløpt forpliktelse inkl. aga 31.12.2018	14 336 353	13 497 966

Pensjonsmidlene	2019	2018
	Beste estimat	Beste estimat
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.2018	14 567 815	14 787 672
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	375 431	339 446
Innbetalinger, arbeidsgivers premie 9,95%	423 584	585 709
Medlemsinnskudd, arbeidstakers premie 2,00%	85 143	68 534
Pensjonsutbetalinger	-677 608	-612 196
Betalte kostnader	-28 000	-28 000
Arbeidsgiveravgift av innbetalte pensjonsmidler	-59 406	-72 380
Aktuariell tap/gevinst	55 783	-500 970
Brutto påløpt forpliktelse inkl. aga	14 742 743	14 567 815

Balansført pensjonsforpliktelse	2019	2018
	Brutto påløpt pensjonsforpliktelse ved periodens slutt	14 336 353
Pensjonsmidler ved periodens slutt	14 742 743	14 567 815

Netto pensjonsforpliktelse - underfinansiert (- overfinansiert)	-406 390	-1 069 849
Periodens pensjonskostnad framkommer slik:	2019	2018
Balanseførte pensjonsforpliktelser 01.01.	1 069 849	1 288 523
Balanseførte pensjonsforpliktelser 31.12.	406 390	1 069 849
Resultatført pensjonskostnad	663 460	218 674

Medlemsstatus	31.12.2019	31.12.2018
Antall aktive	5	5
Antall oppsatte	1	1
Antall pensjoner	4	4
Gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag, aktive	689 700	668 608
Gjennomsnittlig alder, aktive	52,0	51,7
Gjennomsnittlig tjenestetid, aktive	12,4	11,9

Forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	2019	2018
Diskonteringsrente	2,30 %	2,60 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,25 %	2,75 %
Årlig forventet G-regulering	2,00 %	2,50 %
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	1,25 %	1,75 %
Forventet avkastning pensjonsmidler	2,30 %	2,60 %
Agasats	14,10 %	14,10 %

24 Solvensmargin

	2019	2018
Netto ansvarlig kapital	309 141	294 790
50% av risikoutjevningssfond	26 377	25 559
50% av tilleggsavsetning	73 689	73 544
Solvensmargin kapital	409 206	393 893
Minstekrav til solvensmargin kapital	134 299	124 308
Samlet solvensmargin kapital i % av solvensmargin krav	305 %	317 %

25 Flytteoppgjør i 2019

Det er gjennomført ett flytteoppgjør i løpet av 2019 og det gjelder Leger i tidligere Stokke kommune. Det var ca 50 rettighetsshavere med liten opptjening som var registrert i KLP, men som ble besluttet overført Sandefjord kommunale Pensjonskasse. I 2018 gjaldt flytteoppgjøret Andebu, Ramnes og Stokke Revisjonsdistrikt.

Flytteoppgjørene:	2019	2018
Andel premiereserve	2 906 083	1 152 857
Andel administrasjonsreserve	87 182	57 643
Sum mottatt premiereserve inkl. adm.reserve	2 993 265	1 210 500
Andel tilleggsavsetninger	214 371	69 410
Andel kursreservertfond	167 705	100 120
Sum mottatt tilleggsavsetninger mv	382 076	169 530
Sum premiereserve, tilleggsavsetninger mm	3 375 340	1 380 030
Andel premiefond	21 995	31 358
Sum flytteoppgjør	3 397 335	1 411 388

Transaksjoner før reell overtakelse/overførsel bank:

Forskuttede pensjoner januar og februar 2019 av KLP (post 5.1. i resultat)	-31 855	-22 065
--	---------	---------

Avkastning på midlene + forsinkelsesrente fram til juni 2019 (post 2.2 i resultat)	33 417	12 387
Administrasjonskostnad (til KLP) (post 9.2 i resultat)	-956	-1 103
	607	-10 781

Samlet oppgjør fra KLP Forsikring	3 397 942	1 400 607
--	------------------	------------------

Mottatt opptjent egenkapital / egenkapital	99 376	32 651
--	--------	--------

26 Skatt

Beregning av betalbar skatt	2019	2018
Ordinært totalresultat før skattekostnad før skattekostnad	66 466 395	71 564 611
Styrets disponeringer - renteresultat til premiefond	-37 274 572	-28 261 033
risikoresultat til premiefond	-16 785 770	-36 336 734
Permanente forskjeller	-2 528	0
Overgang nye skatteregler fra 01.01.2018	0	406 678 028
Endring i urealiserte gevinster i selskapsporteføljen	-367 396	4 471 558
Endring i midlertidige forskjeller (endring pensjonsforpliktelse)	663 459	218 674
Årets skattepliktige inntekt	12 699 588	418 335 105
Fremført underskudd	0	-415 759 759
Skattepliktig inntekt	12 699 588	2 575 346
Betalbar skatt, 25%	3 174 897	643 836
For lite avsatt tidligere år	643 836	0
Formuesskatt (se spesifikasjon under)	74 178	0
Skattekostnad	3 892 912	643 836

Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt	2019	2018	Endring
<i>Forskjeller som utlignes:</i>			
Obligasjoner, aksjer mv. utenfor fritaksmetoden i selskapsporteføljen	0	0	0
Pensjonsforpliktelser	406 390	1 069 849	663 460
Sum	406 390	1 069 849	663 460
Aksjer og andre finansielle investeringer	-2 426 336	-2 793 731	-367 395
Underskudd til fremføring	0	-58 565 297	-58 565 297
Utsatt skattefordel, ikke balanseført	2 019 946	60 289 179	58 269 232
Grunnlag for beregning utsatt skatt / (skattefordel)	0	0	0
Utsatt skatt / (utsatt skattefordel), 25% av grunnlaget for utsatt skatt	0	0	0

Formuesskatt fremkommer slik:	2019	2018
Sum bruttoformue/ ligningsverdi	4 090 254 960	3 693 422 009
Sum skattemessig gjeld	-4 065 528 960	-3 716 851 420
Netto ligningsformue	24 726 000	-23 429 411
Skattesats for formuesskatt for gjensidige livselskaper	0,3 %	0,3 %
Formuesskatt av netto ligningsformue	74 178	0

GABLER

Til Styret i Sandefjord kommunale pensjonskasse

AKTUARERKLÆRING FOR 2019

Gabler Pensjonstjenester AS er ansvarshavende aktuar for Sandefjord kommunale pensjonskasse. Undertegnede utøver arbeidet på vegne av Gabler Pensjonstjenester AS.

Som pensjonskassens ansvarshavende aktuar skal Gabler Pensjonstjenester AS sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har vi vurdert den forsikringstekniske situasjon for Sandefjord kommunale pensjonskasse for 2019.

Rimeligheten i fordelingen i henhold til Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-13 (Tilordning av avkastning, overskudd) og § 3-14 (Overskudd på risikoresultatet) er vurdert i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-18 (Anvendelse av overskudd tilordnet kontrakten).

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer).

Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Etter vår vurdering er disse forhold i samsvar med lov og forskrifter, og pensjonskassen oppfylder gjeldende krav til avsetninger.

Oslo, 21. mars 2020
Gabler Pensjonstjenester AS

Hege Hultgren
Aktuar

BDO AS
Ramdalveien 6
Postboks 269 Sentrum
3101 Tønsberg

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Sandefjord Kommunale Pensjonskasse

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Sandefjord Kommunale Pensjonskasse.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2019
- Resultatregnskap for 2019
- Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av pensjonskassen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

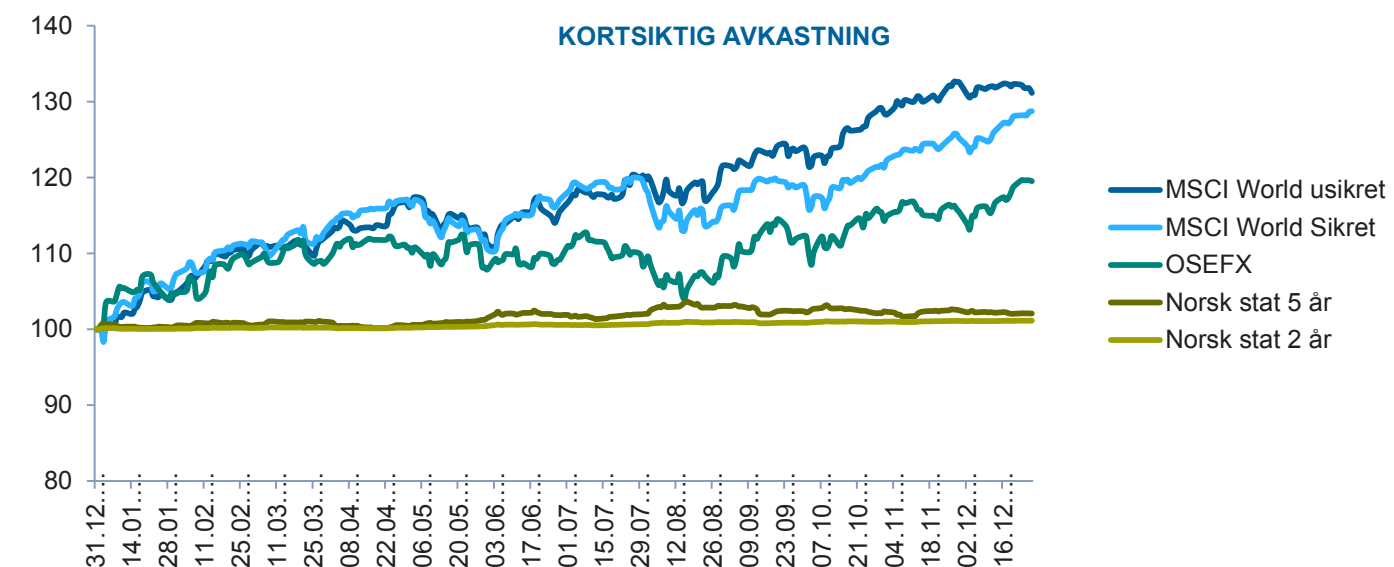
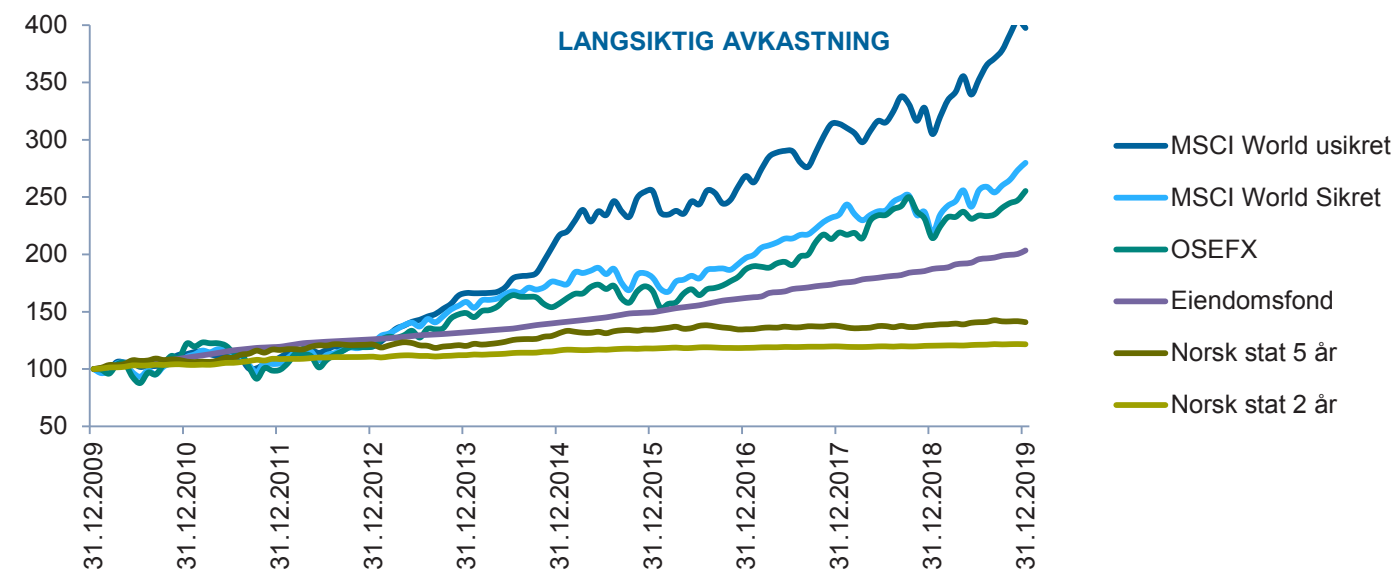
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

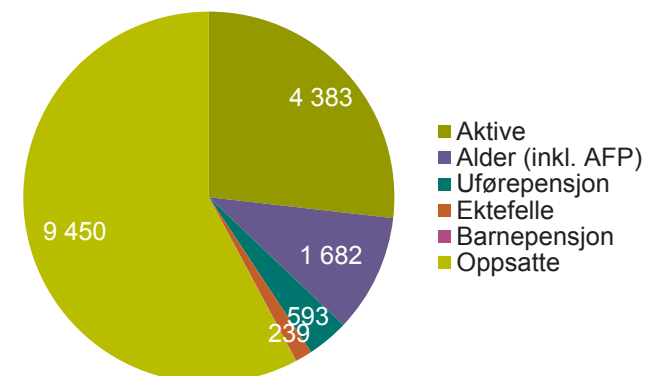
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av pensjonskassens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Tønsberg, 27. mars 2020
 BDO AS

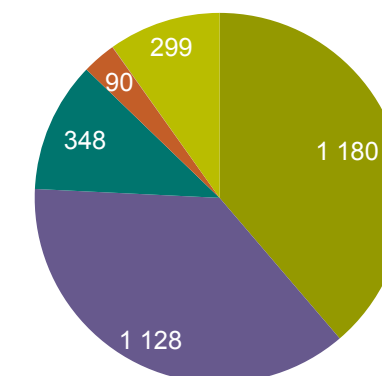
Trond Vidar Vettestad
 statsautorisert revisor

ANTALL MEDLEMMER

NETTO PREMIERESERVE

Sandefjord kommunale pensjonskasse
Postadresse: Postboks 2025, 3202 Sandefjord
Besøksadresse: Nygårds allé1, 3160 Stokke

E-post: pensjon@sandefjord.kommune.no

Telefon: 33 41 97 50

www.sandefjordpensjon.no